

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
DAVID SCICLUNA**

Seduta tal-5 ta' Novembru, 2008

Appell Kriminali Numru. 96/2008

Il-Pulizija

v.

Vanessa Pace

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjoni migjuba mill-Pulizija Ezekuttiva kontra Vanessa Pace talli fil-31 ta' Mejju 2001 u matul ix-xhur ta' qabel, bla ebda hsieb li tisraq jew li tagħmel hsara kontra l-ligi, izda biss biex tezercita dritt li tipprettendi li għandha, nizzlet minn fuq hajt komuni arlogg tax-xemx magħmul mill-gebla li kien jinsab bejn il-proprietajiet 35 u 36 Pjazza Santa Marija, Zurrieq (Raymond u Anthony Schembri rappresentanti ghall-proprietarji) u Nru. 3 Triq Bubaqra, Zurrieq (proprietà ta' Vanessa Pace) rispettivament;

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tat-28 ta' Marzu 2008 li permezz tagħha dik il-Qorti, wara li rat l-artikolu 85 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, sabet lill-imsemmija Vanessa Pace hatja u kkundannatha għal multa ta' mitejn u hamsin euro (€250);

Rat ir-rikors ta' appell ta' l-imsemmija Vanessa Pace pprezentat fl-10 ta' April 2008 li permezz tieghu talbet li din il-Qorti thassar, tirrevoka u tannulla s-sentenza appellata;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Semghet it-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

L-aggravji ta' l-appellanti huma fil-qosor is-segwenti: (1) Hija ma setghetx tinsab hatja peress illi ma kinitx hi li nehhiet l-arlogg in kwistjoni; (2) Minghajr pregudizzju, l-arlogg in kwistjoni kien fuq hajt komuni bejn l-appellanti u l-parte civile u għalhekk ta' proprjeta` komuni bejn l-appellanti u l-kwerelanti; għalhekk l-artikolu 85 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta ma jista' qatt jirnexxi bejn il-koproprjetarji. Dan l-argument ingab minghajr pregudizzju ghall-pretensjoni ta' l-appellanti li civilment il-hajt jappartjeni lilha.

Dan il-kaz jirrigwarda arlogg tax-xemx li kien jinsab fuq pilastru fil-hajt divizorju bejn Palazzo Tik Tak li jinsab 35 u 36 Pjazza Santa Marija, Zurrieq, proprjeta` tal-kwerelanti, u l-fond 3 Triq Bubaqra, Zurrieq, proprjeta` ta' l-appellanti. Fil-31 ta' Mejju 2001 Raymond Schembri, wiehed mill-kwerelanti, induna li l-arlogg ma kienx aktar f'postu. Irrizulta li dan l-arlogg tneħha mill-bennej Mario Bartolo li kien qiegħed jagħmel xogħol ta' estensjoni fil-fond proprjeta` ta' l-appellanti.

Raymond Schembri fid-dikjarazzjoni miktuba u guramentata tieghu qal li meta nduna bin-nuqqas ta' l-

arlogg, mar ihabbat għand l-appellant u meta din fethitlu u saqsija x'gara mill-arlogg, hija "mill-ewwel ammettiet li l-arlogg haditu hi wara li gieghlet lill-bennej Mario Bartolo biex jaqla' l-arlogg u jnizzlu iffel fil-bitha tagħha". Il-bennej **Mario Bartolo** qal li bl-arlogg kif kien ma setax jibni u sentejn qabel il-kaz l-appellant kienet qaltlu biex inizzel l-arlogg izda rrifjuta ghax kien fil-gholi u tqil. Qal li meta gie biex jibni l-estensjoni ma jiftakarx li l-appellant qaltlux biex inehhi. Pero` kkonferma li nehha l-arlogg hu u dahlu f'kamra. Qal li dan għamlu meta l-appellant ma kinitx fil-post ghax kienet xogħol. Qal ukoll li "Vanessa meta qlajtu ma qaltli xejn pero` kienet taf li qiegħed gol-kamra." Kwantu ghall-appellant **Vanessa Pace**, kull ma xehdet hu li wahda mill-ucuh ta' l-arlogg kienet tagħti ghall-proprijata` tagħha, li l-ilma kien imur in-naha tagħha u li l-hajt li kien fuqu l-arlogg huwa tagħha.

Minn dan huwa evidenti illi l-appellant la nnegat dak li xehed Raymond Schembri u l-anqas dak li xehed Mario Bartolo. Jigifieri la nnegat li kienet qabbdet lill-bennej biex inehhi l-arlogg u l-anqas li l-arlogg kien tqiegħed go kamra fil-fond tagħha. Il-bini fil-fatt sar fl-interess tagħha u bix-xieħda tagħha indirettament enfasizzat il-pretensjoni tagħha li setghet tagħmel dak li riedet bl-arlogg. Ma jfissirx li ghax ma neħħietx l-arlogg fizikament hi allura ma tistax tinsab hatja tar-reat ta' *ragion fattasi*. Dak li sar sar mhux biss bl-approvazzjoni tagħha izda sahansitra b'inkarigu tagħha.¹

Għalhekk l-ewwel aggravju huwa respint.

Permezz tat-tieni aggravju tagħha l-appellant tippretendi li l-azzjoni kontra tagħha ma tistax tirnexxi ghax hi u l-kwerelanti huma kopoprjetarji. Skond l-appellant, l-unika eccezzjoni fejn tali azzjoni tista' tirnexxi hi fuq proprijata` tal-komunjoni ta' l-akkwisti bejn mizzewgin wara s-sentenza fl-Appell Kriminali **Il-Pulizija vs Georgina**

¹ Ara p.ez. Appell Kriminali **Il-Pulizija v. Guido Attard** 18 ta' Gunju 2001 fejn l-appellant kien inkariga persuna biex tnejhi aerial ta' gar minn fuq il-bejt.

Gauci, 7 ta' Jannar 1998, Vol. LXXXII.iv.76. Jidher illi l-appellanti qed timmizinterpreta dak li ntqal f'dik is-sentenza. Fil-fatt hemm intqal testwalment hekk:

“Il-ko-possessuri ta’ oggett għandhom – sakemm ma jīgix miftiehem jew ordnat mod iehor minn awtorita` kompetenti, jew sakemm mhux ipprovdut mod iehor fil-liġi – drittijiet ta’ tgawdija ndaqs fuq dak l-oggett. L-istess jingħad ghall-koproprjetarju jista’ jinqeda bil-hwejjeg in komun, dan ma jistax jagħmlu ‘b’mod li ma jħallix lill-koproprjetarji l-ohra jinqdew biha in komun skond il-jeddijiet tagħhom’. Ovvjament hemm certi oggetti li ma jistghux jitgawdew jew jigu uzati mill-ko-pussessuri jew mill-koproprjetarji kontemporanjament; il-ko-pussessuri jew koproprjetarji ta’ pinna ma jistghux jiktbu biha lkoll f’daqqa! Fil-kaz tal-pussess – ghax l-artikolu 85 tal-Kodici Kriminali jittutela l-pussess u mhux il-proprjeta` – dak li hu mehtieg hu li ko-pussessuri jagħmlu, kull wieħed minnhom, uzu ragonevoli mill-oggett b’mod li ma jkunx jista’ jingħad li wieħed qed jippriva lill-ieħor mit-tgawdija ragonevoli ta’ dak l-oggett. U l-istess għandu jingħad fil-konfront ta’ xi oggett, formanti parti mill-komunjoni ta’ l-akkwisti, li jkun fil-pussess tal-konjugi, galadarba l-amministrazzjoni ta’ l-akkwisti tmiss lil kull wahda mill-partijiet mizzewga (artikolu 1322(1) tal-Kodici Civili).”

Jigifieri dak li qalet il-Qorti fis-sentenza citata hu li dak li nħad dwar koproprjetarji jew ko-pussesuri kien japplika ukoll dwar oggetti formanti parti mill-komunjoni ta’ l-akkwisti u mhux li japplika biss fir-rigward tal-komunjoni ta’ l-akkwisti.

Issa, mill-provi rrizulta mingħajr ombra ta’ dubju li l-arlogg in kwistjoni seta’ jitgawda liberament mill-fond tal-kwerelanti. Difatti l-perit tekniku osserva li l-arlogg “kellu zzewg ucu tieghu jharsu aktarx lejn nofs in-nhar u b’mod li jidħru sew mill-bitha tal-fond tal-kwerelanti”. Diversi xhieda qalu li l-arlogg kien iħares lejn il-bitha tal-palazz (bhal Carmen Farrugia, Carmelo Fenech u Anna Calleja).

Kopja Informali ta' Sentenza

Kwindi jekk, kif qieghda ssostni l-appellanti permezz tattieni aggravju tagħha, l-arlogg huwa “ta’ proprjeta` komuni bejn il-kwerelanti u l-akkuzata”, bl-agir tagħha l-appellanti cahdet lill-kwerelanti milli jkomplu jgawdu l-istess arlogg u dan għamlitu *di privato braccio* u nonostante l-opposizzjoni tal-kwerelanti, u ghax emmnet li kienet qed tagħmlu fl-ezercizzju ta’ dritt.

Għalhekk anke t-tieni aggravju huwa respint.

Għal dawn il-motivi:

Tiddeciedi billi tichad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata fl-intier tagħha.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----